

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 4 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 4 zł. 80 gr. za granicę 8 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 20 gr. **CENA OGŁOSZEŃ:** za wiersz milim. przed tekstem 20 gr., w tabelce 40 gr., za tabelką 70 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% szacunkowo, a 50% drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. № 88787.

KODONAWI
UŻYWANY PRZY
ARTERIO SKLEROZIE
OTYŁOŚCI I
PODAGRZE
Adm. Soc. 13

WILEŃSKI SYNDYKAT ROLNICZY
ul. Zawalna 9. Tel. 323.
poszukuje kilku wagonów żyta konsumcyjnego.
Sprzedaje ziemiaki jadalne wagonowo. 738-st

SNIEGOWCE!
Szwedzkie
Ryskie
Krajowe
KALOSZE!
NAJWIĘKSZY WYBÓR
poleca
Jan Wokulski i S-ka
740-1 WIELKA 9.

Specjalnym zaufaniem
należy darzyć reklamę o herbatce marki
dwóch liter **F. P.**
Herbata ta prześlaga jakością wszystkie dotychczasowe marki.
Do nabycia w handlach kolonialnych.
FIRMA WARSZAWSKA
udzieli do sprzedaży artykuły radiowe i elektrotechniczne poważnej firmie Wileńskiej lub odnajmie część sklepu na sprzedaż tych artykułów.
Zgłoszenia: Wilno, Skrzynka poczt. 145 sub. S. P. R. 2537

175,00, Cukier 5,95—6,10, Firley 58,00, Wysoka 138,00, Węgiel 117,25—118,50, Nobel 54,00, Cegielski 54,50—55,00—54,50, Fizner 7,10, Lilpop 39,50—39,75, Modrzejów 10,25—10,30, Norblin 215,00, Orthwein 14,75, Ostrowiec 100,00—102,00, Rudzki 66,00—65,50, Starachowice 82,00—81,00—82,25, Ursus 17,00—16,85—17,00, Zawlece 43,00—43,50—43,00, Żyrardów 21,25—21,50, Borkowski 4,20—4,15.

Notowania giełdy Wileńskiej.
z dnia 15 października 1927 r.

Żądano. Płacono. Trans.		
Dolary St. Zjedn.	8,89 1/2	8,88 1/2
Ruble złote	4,75	4,74 1/2
Listy zast. Wil. B-ku		4,74 1/2
Złomsk. za 100 zł.	55,00	55,00

GIEŁDA.
WARSZAWA, 17.X. (Pat.) — Akcje: Bank Dyskontowy 137,00 Bank Handlowy 129,50, Bank Polski 159,50—158,75—159,25, Bank Zachodni 28,50—29,00, Chedorów

HELINGFORS. 17.X. (Pat.) Konserwatywny dziennik Italehti zamieszcza obszerny artykuł porównujący stan szkolnictwa litewskiego w Polsce i polskiego na Litwie, przytem dodaje wywiad z kuratorem Wileńskiego Okręgu Szkolnego, oraz głosy Prasy polskiej.

HELINGFORS. 17.X. (Pat.) Organ rządowy „Suomen Socjaldemokraatti” zamieszcza artykuł wstępny p. t. „Nienawiść ku Polsce jest podstawą przyjaźni sowiecko-litewskiej”. Artykuł ten,

Prasa francuska o pożyczce polskiej.

PARYŻ. 17.X. (Pat.) Wiadomość o uzyskaniu pożyczki amerykańskiej przez Polskę, komentowana jest z wielką życzliwością w prasie francuskiej, która podkreśla pomyślny stan gospodarczy Polski i wskazuje na znaczenie pożyczki amerykańskiej dla dalszego jego rozwoju. Pisma „Europe Nouvelle” wydało specjalny numer poświęcony reformie monetarnej w Polsce. Numer ten zawiera artykuł min. Czechowicza o sytuacji finansowej, dyrektora Mlynarskie-

poświęcony przyjaznemu stosunkowi sowiektów do dyktatorskich rządów Waldemara, cytując obszerne głosy prasy sowieckiej broniące Waldemara i stwierdza w ostrej formie, że genery przyjaźni sowiektów do dyktatora litewskiego, należy szukać „w sowieckich przetargach dyplomatycznych skierowanych przeciwko Polsce”. Następnie dziennik omawia oświadczenie przywódcy komunistów litewskich, stwierdzające, że komuniści nie brali udziału w powstaniu w Taurogach.

Prasa francuska o pożyczce polskiej.

go o Banku Polskim, jego roli i programie stabilizacji złotego, Leona Barańskiego „O pieniądzu narodowym”, dyr. Starzyńskiego „O roli Polski w życiu gospodarczym Europy”. Prócz tego pismo zamieszcza dłuższy artykuł redakcyjny, omawiający plan stabilizacji złotego i główne cechy reformy monetarnej w Polsce. W załączniku pismo daje pozatem oficjalny tekst programu stabilizacji złotego, przyjętego przez rząd polski.

Sprawa rokowań handlowych polsko-niemieckich.

BERLIN. 17.X. (Pat.) W związku z przypomnieniem przez Jędrzen z dzienników lewicowych mowy królewskiej hr. Westarpa, w której oświadczył on, że dopóki Polska przesładuje mniejszość niemiecką, nie może być mowy o traktacie handlowym, ogłasza dzisiaj Biuro Wolffa notatkę pół-

oficjalną oświadczającą, że rząd Rzeczy, jak stał dawniej tak i teraz stoi na stanowisku, że o sprawie zawarcia traktatu handlowego z Polską mogą decydować tylko momenty gospodarcze. Rokowania mają być w najbliższym czasie podjęte.

Wybory do Rad Miejskich.

CZĘSTOCHOWA, 17.X. (Pat.) W dniu wczorajszym odbyły się wybory do rady miejskiej miasta Częstochowy. Ilość głoszących wyniosła 75 proc. Główna komisja wyborcza ustaliła następujące prowizoryczne wyniki wyborów do rady miejskiej, które mogą ulec nieznacznym zmianom. Lista PPS. otrzymała 11 mandatów, Bund—1 mandat, Poalej-Sjon—0, Niezależni socjaliści—2, NPR—3 Resursa rzemieślnicza żydowska—2, Inteligencja żydowska bezpart.—0, Zjednoczenie gospodarcze—2, Zjednoczony blok żyd.—6, Chrześcijańska Dem.—9, Lista katolicka—4, Lista demokratyczna—2, Komisji oddzieli 701 głosów, które unieważniono.

BRZEŚĆ-KUJAWSKI, 17.X. (Pat.) Wybory do rady miejskiej miasta Brześć Kujawski, które odbyły się w niedzielę dn. 16 października r. b. dały następujące wyniki: lista Nr. 1 (Partja Pracy)—5 mandatów, lista Nr. 3 (Chrześcijańska Demokracja)—4, lista Nr. 5 (Bund)—1, lista Nr. 6 (Sjoniści)—1, lista Nr. 7 (Narod. Demokr.)—1. Na 2,633 uprawnionych do głosowania, w wyborach wzięło udział 1,756 głoszących. Unieważnionych zostało 207 głosów, z czego 200 gł. które padły na unieważnioną listę Nr. 2 t. zw. opozycji robotniczej.

WŁOCŁAWEK, 17.X. (Pat.) Wybory do rady miejskiej m. Włocławka, które odbyły się w niedzielę dn. 16 b. m. dały następujące wyniki: Lista Nr. 2 (PPS.) uzyskała 8 mandatów, lista Nr. 4 (Bund)—2, lista Nr. 5 (Poalej-Sjon lewica)—1, lista Nr. 6 (Poalej-Sjon prawica)—1, lista Nr. 7 (Polski Gosp. Kom. Wyborczy t. j. Ch. D. i Nar. Dem.)—15, lista Nr. 12 (Bezpart. Zjedn. Wyb. t. j. mniejszość niem.)—1, lista Nr. 15 (Dem. Kom. Wyb. t. j. Partja Pracy)—2, lista Nr. 16 (Żyd. Blok. Narod. t. j. sjoniści)—3, lista

NOWY-SĄCZ, 17.X. (Pat.) Ostatni wynik wyborów do rady miejskiej m. Nowy-Sącz przedstawia się następująco: Komitet Zjednoczonych Grup Gospodarczo-Obywatelskich czyli lista magistracka—12 mandatów, lista Komitetu socjalistycznego—0, lista komitetu dra Jaczygo—0, lista komunistów—0. Udział wyborców od 50 do 60 proc. Przebieg wyborów zupełnie spokojny.

Pomnik Kościuszki w Bostonie.

BOSTON, 17.X. (Pat.) W niedzielę po południu odbyła się tu uroczystość odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki. W uroczystości wzięł udział gubernator stanu Massachusetts, oraz delegacja polskie i amerykańskie.

BOSTON, 17.X. (Pat.) W uroczystości odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki wzięło udział około 50 000 Polaków. Aktu poświęcenia dokonał ks. kardynał O'Connell, poczem odbyła się defilada w której uczestniczyło 10 000 dzieci polskich, sokoli

Co będzie z Sejmem?

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W kołach sejmowych najważniejszym obecnie dy-lematem jest los ciał parlamentarnych. Jak wiadomo kadencja Sejmu wygasa w dniu 28 października. Najciekawszym jest jednak fakt, że 31 października powinien Rząd, według brzmienia konstytucji zwołać sesję zwyczajną Sejmu i Senatu, celem przedstawienia preliminarza budżetowego na rok gospodarczy 1928/29. Tymczasem preliminarze budżetowe poszczególnych ministerstw nie zostały sporządzone i żaden jeszcze nie doszedł do Ministerstwa Skarbu, jak również druk preliminarza nie został rozpoczęty. Wszystko to razem potwierdza przypuszczenie, że Rząd nie ma zamiaru zwoływać w przepisany termin sesji. Zaznaczyć należy, że preliminarz budżetowy musi być zmieniony i dostosowany do warunków wyszczególnionych w kontrakcie pożyczkowym. **W kołach zbliżonych do Rządu utrzymuje się pogłoska, że już w przyszłym tygodniu ma nastąpić rozwiązanie Sejmu i rozpisanie nowych wyborów.**

Rozprawa przeciw gen. Rozwadowskiemu.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W końcu listopada przed sądem wojskowym w Warszawie rozpoczęła się rozprawa przeciwko gen. dyw. Rozwadowskiemu oskarżonemu o nadużycie władzy, oszustwo i t. p. Rozprawie przewodniczyć będzie gen. bryg. Sikorski. Rozprawa potrwa prawdopodobnie tydzień, lub 10 dni. Wezwano świadków około 30. Obrony podjął się adwokat ze Lwowa dr. Werlicki.

Uchwały Prezydium zjazdu Wyzwolenia.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W dniu 16 i 17 b. m. obradowała Rada naczelna stronnictwa „Wyzwolenie”. Po szeregu przemówień uchwalono kilka rezolucyj niezmiernie charakterystycznych. Jeżeli chodzi o nastroje, panujące w łonie radykalizmu chłopskiego. Rada Naczelna stronnictwa Wyzwolenia stwierdza, że Rząd stwarza nowe ugrupowania polityczne, które rozbijają pracę nad jednolitym blokiem chłopskiej lewicy. Udział przedstawicieli Rządu w Dziękowie, i jego ekspozycje przynosi ujmę dla wszystkich obywateli myślących kategoriami nowoczesnymi. Wobec tego Rada Naczelna Wyzwolenia stwierdza konieczność zajęcia krytycznego wobec Rządu stanowiska i wyraża zupełne zaufanie Prezydium Klubu Parlamentarnego za jego pełną zrozumienia taktykę. Stronnictwo Wyzwolenie dążyć będzie do stworzenia jednolitego bloku demokratycznego, który dążyć będzie do tego, by Polska ludowa miała ludowego Prezydenta, opartego o rząd chłopsko-robotniczy.

Trzy morderstwa i samobójstwo alkoholika.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Zredukowany z powodu pijaństwa urzędnik Izby Skarbowej w Grudziądzu Kazimierz Więkowski, w dniu wczorajszym niespodziewanie wtargnął do gabinetu prezesa Izby Skarbowej w Grudziądzu p. Stolmana i dobywszy rewolwer strzelił mu w twarz. Niespodziewanie przez nikogo udął się na dworzec i wyjechał do Torunia gdzie przybył o godz. 4 popoł. W Toruniu udął się do Izby Skarbowej i tam również dostał się do gabinetu prezesa Izby Pawlikowskiego, do którego dał 2 strzały. Na ratunek przesyłał rzucał się sekretarz Podgórski, którego jednak Więkowski odpechnął i pobiegł za uciekającym przez pokoje prezesem. Gdy sekretarz Podgórski próżno starał się powstrzymać szaleńca, otrzymał strzał w serce. Tymczasem prezes Pawlikowski upadł z wyczerpania. Do leżącego Więkowskiego, strzelił jeszcze 3 razy. Zobaczywszy, że zabił obu urzędników Więkowski strzałem w serce pozbawił się życia.

Prasa obca o stosunkach polsko-litewskich.

PARYŻ. 16.X. (Pat.) Omawiając w dalszym ciągu sprawę litewską, „Temps” oświadcza: Udując się do Ligi Narodów o ochronę praw mniejszości litewskiej w Polsce, rząd Waldemara miał pomysł, dla niego samego niefortunny, albowiem Polska nie ma powodu obawiać się postawienia tej sprawy przed forum Ligi Narodów, skoro podjęła to za sobą niewątpliwie kompromitując Litwę rewelacje. W każdym razie nie w Genewie Litwa znajdzie zachętę do trwania na zajętem obecnie wobec Polski stanowisku. Żadne z mocarstw nie dopuści do tego, aby pokój w Europie był zakłócony, czy to z powodu kwestji przynależności Wilna, już rozstrzygniętej przez konferencję ambasadorów, czy to z powodu faktu, iżkolwiek innej kwestji, poruszonej dzięki postronnym wpływom.

W „Homme libre” Jean Dauriac w dłuższym artykule streszcza istotę sporu polsko-litewskiego, wykazując niewłaściwość rozszczeń litewskich, z których powodu gęste chmury gromadzą się na politycznym horyzoncie wschodniej Europy. Interwencja Ligi Narodów i wielkich mocarstw jest zdaniem autora — więcej pożądana niż kiedykolwiek.

RZYM. 17.X. (Pat.) Pomimo oficjalnego komunikatu, jaki rozszłało poselstwo litewskie, zaprzeczającego wiadomościom o terenie rządu kowieńskiego stosowanym przeciw polskiemu szkolnictwu na Litwie, prasa rzymska zamieszcza cały szereg artykułów potępiających politykę i metody rządu litewskiego. Z pism, które zamieściły obszernie artykuły o agresywnej polityce litewskiej, wymienić należy Messagero, Giornale d'Italia, Tribuna i Impero.

Rada Naczelna Związku Lud.-Narodowego.

W niedzielę dn. 16 b. m. obradowała w Warszawie Rada Naczelna Związku Ludowo-Narodowego przy bardzo licznych udziałach członków, reprezentujących wszystkie dzielnice Rzeczypospolitej.

Hold pamięci ś. p. Wł. Grabskiego.

Obrady zajął prezes Rady poseł Głabiński, oddając hold pamięci ś. p. sen. Władysława Grabskiego i podnosząc jego zasługi obywatelskie i narodowe, zwłaszcza położone czasu wojny.

Uczczenie ks. arcybiskupa Teodorowicza.

Z powodu jubileuszu arcybiskupa Teodorowicza postanowiono wysłać doń depeszę następującej treści:

„Najprzewielebniejszemu Ks. Arcypasterzowi, zasłużonemu Bojownikowi ideał narodowej, wspartej na niezłomnych zasadach moralności i na wierze w dziejowe posłannictwo Polski—Rada Naczelna Związku Ludowo-Narodowego, zebrana w Warszawie, przesyła w dwudziestopięcioletnie konsekracji biskupiej wyrazy najgłębszego holdu, najserdeczniejsze życzenia dalszej owocnej pracy pasterskiej i obywatelskiej”.

Sytuacja polityczna i polityczka.

Sprawozdanie z sytuacji politycznej wygłosił prezes Głabiński, który uzupełnił je na życzenie delegatów uwagami w sprawie

Drugi dzień obrad.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Rada Naczelna Związku Ludowo-Narodowego kontynuowała swe obrady w dniu wczorajszym. Po przemówieniach członków Prezydium Rady, postów Żaluzki, Staniszkisa i Wierczaka, uchwalono między innymi znamienne uchwały w sprawie szkolnictwa: Wobec 1) stałego obsadzania stanowisk inspektorów i administracji szkolnictwa polskiego, szczególnie na ziemiach wschodnich przez ludzi nieodpowiednich, 2) uprawianiu systemu szkolenia w rozwoju szkolnictwa polskiego, 3) utraktywowania, a nawet zamykania szkół powszechnych polskich w tych miejscowościach, gdzie za czasów rządów zaboryczych istniały tylko szkoły polskie, 4) zwalniania i przenoszenia nauczycieli szkół powszechnych polskich, którzy niejednokrotnie ponieśli wielkie zasługi na polu nauczania i przyjąwszy, że dzieje się to ze względów politycznych — Rada Naczelna Związku Ludowo-Narodowego zakłada protest przeciwko stosowaniu tych metod. Równocześnie Rada Naczelna składa wyrazy podziękowania tym nauczycielom, którzy zmuszeni byli opuścić swe stanowiska i ze względów politycznych, przeniesieni zostali do innych okręgów.

Wykluczenie sen. Orlikowskiego ze Zw. Lud.-Nar.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Obradująca w dniu wczorajszym Naczelna Rada Zw. Lud.-Nar. postanowiła wykluczyć z szeregów Związku senatora z okręgu Tarnopolskiego dr. Orlikowskiego, za niesolidaryzowanie się z ogólnymi wytycznymi stronnictwa. Senator Orlikowski na dzień przedtem nadesłał do Prezydium klubu parlamentarnego Zw. Lud. Nar. list z oświadczeniem, że występuje ze stronnictwa. Nie zmienia to w niczem faktu, że został on wykluczony ze stronnictwa.

Wiadomości telegraficzne.

Wypadek w porcie gdyńskim.

WARSZAWA, 17.X. (Pat.) Dnia 16 b. m. o godz. 17 tej w porcie gdyńskim, tuż przy nowym molo, wskutek zbyt wielkiego pogłębienia basenu oderwał się kawałek nadbrzeża, a woda podmyła 2 tory kolejowe w porcie na przestrzeni 20 metrów. Ruch na podmytych bocznicach został wstrzymany. Dyrekcja gdańska wydelegowała

komisję celem dokładnego zbadania sprawy na miejscu.

Konferencja kolejowa w Berlinie.

WARSZAWA, 17.X. (Pat.) Dnia 19 b. m. rozpoczyna się w Berlinie kilkudniowa konferencja kolejowa w sprawie ostatecznego umorowania bezpośredniej komunikacji osobowej i bagażowej między Polską, Anglią, Francją i Belgią z tranzytem przez Niemcy.

